

۲۰۹۴۵۲۵

مبانی نظری تدریس و روش های نوین تدریس در دروس مقطع ابتدایی

مؤلفین:

علی رهائی، سهند هاشمی، سید مجتبی حسینی، سید کمال طباطبائی، پطفی علی اکبری کلواری

با ویراستاری علمی:

جناب آقای دکتر امیر امیدی (معاونت آموزش و پژوهش دانشگاه فرهنگیان استان چهارمحال و بختیاری)

- عنوان و نام پدیدآور : مبانی نظری تدریس و روش‌های نوین تدریس در دروس مقطع ابتدایی/مولفین علی رهائی...[و دیگران] ؛ با ویراستاری علمی امیر امید.
- مشخصات نشر : تهران: پارس آوید، ۱۳۹۸.
- مشخصات ظاهری : ۱۷۸ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۵۷۸۹-۸
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- یادداشت : مولفین علی رهائی، سهند هاشمی، سید مجتبی حسینی، سید کمال طبائیان، مصطفی علی اکبری کلواری.
- یادداشت : کتاب: مه:ص: ۱۷۸.
- موضوع : تدریس -- روش‌شناسی
- موضوع : Methodology -- Teaching
- موضوع : آشنایی با مبانی
- موضوع : Elementary Education
- شناسه افزوده : رهائی، علی، ۱۳۷۰.
- شناسه افزوده : امید، امیر، ۱۳۵۰ - ویراستار
- رده بندی کنگره : LB۱۰۲۵/۳
- رده بندی دیویی : ۳۷۱/۱۰۲
- شماره کتابشناسی ملی : ۶۰۸۸۰۱۵

عنوان کتاب:	مبانی نظری تدریس و روش‌های نوین تدریس در دروس مقطع ابتدایی
مؤلفین:	علی رهائی، سهند هاشمی، سید مجتبی حسینی، سید کمال طبائیان، مصطفی علی اکبری کلواری
ویراستار علمی :	دکتر امیر امید
ناشر:	انتشارات پارس آوید
نوبت چاپ:	چاپ اول
شمارگان:	۲۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۵۷۸۹-۸
قیمت:	۳۵۰۰۰ تومان
تلفن مرکز پخش:	۰۹۳۷۹۸۷۸۵۸۸
پایگاه اینترنتی:	www.avidbook.ir

فهرست

۸	✓	سخن مقام معظم رهبری (مدظله عالی علی بن ابی طالب)
۹	😊	پیشگفتار
۱۱	📖	فصل اول
۱۲	✍	مقدمه
۱۴	✍	دیدگاه های مختلف تدریس
۱۵	✍	انواع روش های تدریس
۱۹	✍	محاسن و محدودیت های روش سخنرانی
۲۰	✍	مقایسه روش های تدریس
۲۰	✍	مقایسه روش های سنتی و نوین در فرایند یاددهی یادگیری
۲۳	✍	روشی الگویی تدریس دریافت مفهوم
۲۴	✍	مقایسه تدریس در کشورهای آلمان، ژاپن، آمریکا و ایران
۲۵	✍	تدریس در چین
۲۵	✍	تدریس در آمریکا
۲۶	✍	تدریس در ایران (الگو، هدیه)
۲۷	✍	تدریس در ایران (الگوی مال)
۲۹	📖	فصل دوم
۳۰	✍	مقدمه
۳۰	✍	اهمیت شناخت روش های تدریس ریاضی
۳۱	✍	برای اینکه به ریاضی علاقه مند شویم باید چه کار بکنیم؟
۳۱	✍	عوامل ضعف آموزش درس ریاضی:
۳۲	✍	اهداف آموزش ریاضی:
۳۵	✍	عوامل ضعف آموزش ریاضی مربوط به خود دانش آموز ابتدایی
۳۸	✍	انواع روش های تدریس ریاضی
۳۸	✍	روش کلامی (زبانی)
۳۹	✍	روش تدریس زبانی استدلالی
۳۹	✍	روش اکتشافی
۴۰	✍	تکنیک های تدریس به روش مکاشفه ای
۴۱	✍	روش مفهومی
۴۱	✍	روش فعال

۴۲	روش تشبیهی
۴۳	روش ارائه قاعده ها
۴۴	روش استفاده از مثال
۴۵	روش استفاده از تجربه ها و مشاهده های عینی
۴۶	روش تعاونی
۴۸	روش استفاده از مدل
۵۱	روش حل مسئله
۵۲	محاسن و محدودیت های روش مسئلهای
۵۲	محاسن
۵۲	محدودیت ها
۵۳	مراحل آموزش حل مسئله
۵۶	قدرات دانش برای آموزش مفهوم تقسیم و کسر
۵۷	تدریس انواع اعداد در ریاضی
۵۷	اعداد طبیعی
۶۴	فصل سوم
۶۵	مقدمه
۶۶	هدف های کلی برنامه ی آموزش زبان فارسی در دوره ی ابتدایی
۶۶	حیطه ی شناختی
۶۶	حیطه ی عاطفی
۶۷	جنبه های زیبایی سخن و تحسین به مطالعه
۶۷	تدریس اثر بخش
۶۹	روشهای جدید تدریس
۷۲	روش مسأله ای
۷۳	شرایط اجرای روش مسأله ای
۷۵	مراحل اجرای الگو همیاری
۷۶	روش قصه گویی (story telling)
۷۸	شیوه ی بحث گروهی
۷۹	روش تدریس انطباقی
۸۰	فصل چهارم
۸۱	روش های نوین تدریس علوم تجربی

۸۱. ۱- یادگیری فعال چیست؟
۸۲. ۲ مقایسه روش های یاددهی (سنتی) و یادگیری (روش نوین و فعال):
۸۴. ۳ کار و بحث گروهی در کلاس
۸۷. فعالیت های پیشنهادی
۹۰. روش پرسش و پاسخ
۹۲. الگوی تدریس 5E (بر اساس ساخت گرایی)
۹۲. مقدمه‌ی بحث
۹۸. الگوی تدریس مبتنی بر نظریه فرا شناخت Metacognition
۹۸. مقدمه‌ی بحث
۱۰۰. نحوه یادسپاری (Memorizing)
۱۰۰. حتمه‌ی بحث
۱۰۲. الگوی تدریس پیش سازمان دهنده (advance organizer)
۱۰۲. مقدمه‌ی بحث
۱۰۶. الگوی تدریس بازی نقش یا ایفای نقش (Role playing)
۱۰۸. یادگیری از طریق بازی (Cooperative Learning)
۱۰۸. مقدمه‌ی بحث
۱۱۰. الگوی تدریس کاوشگری
۱۱۲. الگوی بدیعه پردازی یا نوآفرینی (Synectics)
۱۱۲. مقدمه‌ی بحث
۱۱۴. فصل پنجم
۱۱۵. مقدمه
۱۱۵. انواع روش های املا نویسی
۱۱۷. بیست راهبرد عملی جهت تقویت درس املا فارسی دانش آموزان ابتدایی
۱۱۹. روش تدریس املا
۱۲۳. راههای پیشنهادی برای تقویت املائی دانش آموزان ضعیف
۱۲۵. روش‌های موثر در کاهش اختلالات املائی
۱۲۸. روش‌های نوین املا در ابتدایی
۱۳۴. آموزش املا با بازی
۱۳۴. استفاده از برگه مجاله شده
۱۳۵. املائی آبی

- ۱۳۵..... املای تویی
- ۱۳۵..... کلمه گم شده
- ۱۳۶..... نوبت کیه؟
- ۱۳۶..... اسم - فامیل
- ۱۳۶..... املای مشارکتی
- ۱۳۷..... روش مسابقه ای
- ۱۳۷..... املای جای خالی
- ۱۳۷..... املای تصویری
- ۱۳۸..... املای مشورتی
- ۱۳۸..... املای صوتی
- ۱۴۰..... فصل ششم
- ۱۴۱..... روش تدریس علوم اجتماعی
- ۱۴۱..... روش ساگر - استادی
- ۱۴۲..... روش چند حسی (منص)
- ۱۴۲..... روش حل مسئله
- ۱۴۳..... روش پروژه ای
- ۱۴۳..... شیوه سخنرانی
- ۱۴۳..... شیوه بازگویی
- ۱۴۴..... شیوه پرسش و پاسخ
- ۱۴۴..... شیوه تمرینی
- ۱۴۵..... شیوه گردش علمی
- ۱۴۵..... استفاده از منابع دیداری و شنیداری
- ۱۴۵..... الگوی کاوشگری به شیوه حقوقی
- ۱۴۶..... روش کارگامی
- ۱۴۶..... سمینار
- ۱۴۶..... کنفرانس
- ۱۴۷..... سمپوزیوم
- ۱۴۷..... الگوی کاوشگری علمی
- ۱۴۷..... الگوی تدریس غیر مستقیم
- ۱۴۸..... الگوی بدایع پردازی (افزایش تفکر خلاق)

۱۴۸. مراحل تدریس الگو عبارتند از
۱۴۹. الگوی کاوشگری علوم اجتماعی
۱۴۹. الگوی یادگیری در حد تسلط آموزش مستقیم
۱۴۹. الگوی آموزش برای رشد مفهوم و مهارت
۱۵۱. فصل هفتم
۱۵۲. مقدمه
۱۵۲. برنامه‌ی درسی
۱۵۴. فصل هشتم
۱۵۵. مقدمه
۱۵۵. تعریف مدیریت
۱۵۶. تعریف مدیریت کلاس
۱۵۷. اهمیت و ضرورت مدیریت و انضباط کلاس
۱۵۷. الف) ویژگی‌های شایستگی معلم
۱۵۸. ب) روش‌های تدریس
۱۵۹. ج) فنون تدریس
۱۶۵. مدیریت کلاس چیست؟
۱۶۶. اهداف مدیریت کلاس
۱۶۶. اصول مدیریت کلاس
۱۶۷. مهارت‌های مدیریت کلاس
۱۶۸. مدیریت کلاس درس
۱۶۸. روش‌های مدیریت کلاس
۱۷۰. فصل نهم
۱۷۱. مقدمه
۱۷۱. روش‌های شکوفایی اعتماد به نفس دانش آموزان
۱۷۳. موانع خلاقیت و کارایی در محیط مدرسه
۱۷۸. منابع

پیشگفتار

در این کتاب می خوانیم؛ تدریس فعالیت است، اما نه هر نوع فعالیتی، بلکه فعالیتی که آهاگانه و بر اساس هدف خاصی انجام گیرد. فعالیتی که بر پایه وضع شناختی دانش آموزان انجام پذیرد و موجب تغییر آنها شود؛ اگرچه هنوز هستند کسانی که بر اساس روش ها و الگوهای تدریس سنتی، تدریس را صرفاً تلاش و فعالیت معلم در کلاس درس می دانند. در هر صورت اگر یادگیری را تغییر در ارگانیسم بر اثر تجربه بدانیم، بدون شک فعالیتی که موقعیت را برای تغییر فراهم کند یا موقعیتی ایجاد کند که تجربه را آسان کند، تغییر لازم را در شاگرد سبب شود، تدریس نام دارد. با نگاهی اجمالی به نحوه یاددهی - یادگیری ریاضی در مدارس در می یابیم که گفتن، شنیدن و حفظ کردن، ارکان فعالیت های یاددهی - یادگیری ریاضی را تشکیل می دهد. این مؤلفه ها با نام های مختلف از سوی صاحب نظران تعبیر شده است. رویکرد نتیجه گیری پاسخ محور، معلم محور، غیر فعال و... در رویکرد حافظه محور، مطالب یک طرفه از سوی معلم به دانش آموزان ارائه می شود، غافل از این که این شیوه، خود، مانع یادگیری و خلاقیت است. اشراف معلم بر موضوعات درسی، مسائل یادگیری، الگو، مهارت ها، روش ها، راهبرد، و فنون تدریس، از عوامل عمده ی بر بخشی رفتار و مدیریت کلاسی می باشد. در رفتار کلاسی و ارتباط معلم با دانش آموزان با توجه به این که معلم به کلاس سازمان های اجتماعی آموزش تربیتی می باشد. از نظریه های سازمانی استفاده می گردد. کلاس درس یک سازمان اجتماعی آموزش است، سازمان های اجتماعی، آموزشی - تربیتی، بدون پیروی و حضوری ارتباطات رسمی در جهت پویایی پیش می روند. وجود نظم و انضباط در کلاس و یا به عبارتی مدیریت کلاسی، جهت اثر بخشی و کارآیی و در نهایت بهره وری کار یک معلم بسیار مؤثر می باشد. بنابراین لازم است در این خصوص فنون و ویژگیهای مورد نیاز مدیریت کلاس شناسایی و تبیین گردد، تا مورد استفاده ی همه ی کسانی که با آموزش و پرورش سر و کار دارند، قرار گیرد. با آغاز دوران مدرسه، کودکان ابعاد جدیدی از شخصیت خویش را آشکار می سازند و ناخودآگاه می کوشند و رفتارهای فردیشان را تثبیت کنند. در این کتاب سعی کرده ایم در ۹ فصل به مباحث مهمی از جمله: دیدگاه های مختلف تدریس؛ مقایسه ی تدریس در کشورهای آلمان، ژاپن، آمریکا و ایران؛ اهمیت شناخت روشهای

تدریس ریاضی؛ هدف‌های کلی برنامه‌ی آموزشی زبان فارسی در دوره‌ی ابتدایی؛ روش‌های نوین تدریس علوم تجربی؛ انواع روش‌های املا نویسی؛ روش تدریس علوم اجتماعی؛ مهارت‌های مدیریت کلاس و در پایان به موانع خلاقیت و کارایی در محیط مدرسه پردازیم. در پایان از استادان و صاحب نظران ارجمند تقاضا می‌شود با همکاری، راهنمایی و پیشنهادهای اصلاحی خود، ما را در جهت چاپ بهتر این کتاب در تیراژهای بعدی این کتاب یاری سازند. امید است که کتاب حاضر برای معلمان، استادان، مدیران، دانشجو معلمان و به طور کلی پژوهشگران سرزمین عزیزم ایران اسلامی مفید واقع گردد. و من الله توفیق و علیه تکلان.

راه‌های ارتباط ما :

آدرس ارتباطی : alie.rahaie@gmail.com

علی رهایی
اسفندماه ۱۳۹۸